

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 400/09-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. decembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť R. S., R., a J. S., R., zastúpených advokátkou JUDr. A. H., Advokátska kancelária, R., vo veci namietaného porušenia ich základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky opatrením Krajskej prokuratúry v Žiline č. k. Kc 68/09-5 zo 7. júla 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. S. a J. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. septembra 2009 doručená sťažnosť R. S. a J. S. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 149 ústavy opatrením Krajskej prokuratúry v Žiline (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. Kc 68/09-5 zo 7. júla 2009.

Sťažovatelia sa podnetom zo 6. mája 2009 adresovaným generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) domáhali podania mimoriadneho dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 10 Co 358/2008 z 5. februára 2009 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) č. k. 12 C 115/1998-159 z 24. mája 2006. Podnet sťažovateľov bol odstúpený na vybavenie krajskej prokuratúry.

V podnete na podanie mimoriadneho dovolania sťažovatelia namietali *«nezákonnosť napadnutých rozhodnutí s poukazom na nejednotnosť rozhodovania súdov Slovenskej republiky a najmä vydaných judikátov Najvyššieho súdu SR vo veci posúdenia právnej otázky, ktorá bola riešená ako predmet sporu: „aký vplyv má smrť prevodcu nehnuteľností po uzavretí zmluvy o prevode nehnuteľností, ale pred podaním návrhu na vklad a pred povolením vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe tejto zmluvy, na jeho vlastnícke právo a na právne postavenie jeho právnych nástupcov“ z dôvodu, že rozhodujúce pre výsledok súdneho sporu, v ktorom sťažovatelia vystupovali ako účastníci konania na strane odporcov bol závislý len od právneho posúdenia tejto otázky.»*

Vo svojom podnete na podanie mimoriadneho dovolania sťažovatelia tiež *„poukázali na rozdielne, vzájomne si odporujúce judikáty Najvyššieho súdu SR, ktoré boli v predmetnom konaní aplikované pri rozhodovaní súdom prvého stupňa, odvolacím súdom a súdom dovolacím“*.

Úplný obsah podnetu sťažovateľov je súčasťou ústavnej sťažnosti.

Sťažovatelia zastávajú názor, že ich základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy bolo porušené tým, že opatrenie krajskej prokuratúry *„nie je dostatočne odôvodnené, najmä pokiaľ ide o zaujatie stanoviska vo veci aplikácie diametrálne rôznych právnych názorov Najvyššieho súdu, ktoré aplikovali súdy pri svojom rozhodovaní v predmetnom prípade na právne posúdenie predmetu sporu.“*

Na základe uvedeného sťažovateľa v petite sťažnosti navrhli, aby:

„Ústavný súd napadnuté podanie Krajskej Prokuratúry v Žiline zo dňa 07. júla 2009 sp. zn.- Kc 68/09-5 v plnom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s vyslovením právneho názoru v súlade s ust. § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho prejednávania.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

1. Za zjavne neopodstatnenú považuje ústavný súd v súlade so svojou rozhodovacou činnosťou (II. ÚS 201/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 21/05, II. ÚS 98/06) takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného

základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného predpisu, či sú splnené podmienky na podávanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Sťažnosť sťažovateľov smeruje proti označenému opatreniu krajskej prokuratúry, ktorým malo dôjsť k porušeniu uvedených práv, a to z dôvodu, že krajská prokuratúra nevyhovela ich podnetu na podanie mimoriadneho dovolania a svoje rozhodnutie riadne neodôvodnila. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že na vyhovenie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania nie je právny nárok, t. j. právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho akceptovanie a generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť.

Aj vo svojej rozhodovacej činnosti už ústavný súd vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 21/05). Z toho dôvodu krajská prokuratúra nemôže odložením podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, t. j. jeho neakceptovaním, spôsobiť porušenie základných práv sťažovateľa (mutatis mutandis II. ÚS 14/04, III. ÚS 261/07, III. ÚS 317/07).

Predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Z týchto ustanovení možno bez akýchkoľvek pochybností vyvodit', že ide o mimoriadny opravný prostriedok, využitie ktorého patrí iba generálnemu prokurátorovi. Citovaná právna norma neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Voľná úvaha prokurátora o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie, je vylúčená iba v prípade, ak zistí, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené.

V namietanom prípade prokurátor krajskej prokuratúry podaním č. k. Kc 68/09-5 oznámil sťažovateľom, z akého dôvodu považuje podnetom napadnuté rozhodnutia súdov za vecne správne, a teda z akého dôvodu podnet sťažovateľov na podanie mimoriadneho dovolania odkladá. Odôvodnenie svojho právneho názoru oprel o príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Tým bol podľa názoru ústavného súdu podnet sťažovateľa riadne vybavený, čo v okolnostiach prípadu vylučuje akúkoľvek príčinnú súvislosť medzi postupom krajskej prokuratúry a namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd navyše uvádza, že sťažovatelia mali možnosť v danom prípade podať podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre opakovaný podnet, ktorý je v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu považovaný za prostriedok, ktorý poskytuje sťažovateľovi účinnú ochranu jeho práv a právom chránených záujmov (m. m. IV. ÚS 158/03, I. ÚS 201/05). Použitie tohto právneho prostriedku je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a teda i podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom. Z podanej sťažnosti ani jej príloh však nevyplýva, že by sťažovatelia zákonnú možnosť podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre využili a podali opakovaný podnet na preskúmanie zákonnosti vybavenia jeho podnetu. Z tohto hľadiska by bolo možné sťažnosť odmietnuť aj pre neprípustnosť podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

2. V spojení s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu sťažovatelia namietali aj porušenie čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 149 ústavy.

Vzhľadom na ústavným súdom konštatované nezistenie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nemohlo v ich spojitosti dôjsť ani k porušeniu zásad uvedených v čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 149 ústavy. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že porušenie uvedených zásad má charakter porušenia základného ústavného práva v zásade iba vtedy, ak je spojené zároveň s porušením aj iného základného práva (obdobne napr. III. ÚS 403/08).

3. Ústavný súd v rámci preskúmania ústavnej sťažnosti sťažovateľov zistil tiež skutočnosť, že táto z formálneho hľadiska nespĺňa predpísané náležitosti podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde. V zmysle tohto ustanovenia návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Ústavný súd je, až na zákonom presne definované výnimky, viazaný návrhom na začatie konania, pričom viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhajú. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti.

Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy sa porušili, a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší. Ústavný súd zruší aj iný zásah, ktorým sa porušilo základné právo alebo sloboda, ak to pripúšťa povaha tohto iného zásahu.

V danom prípade je formulácia návrhu na rozhodnutie vo veci samej neúplná, keďže sťažovatelia sa domáhajú iba rozhodnutia o zrušení opatrenia krajskej prokuratúry bez návrhu na vyslovenie porušenia základných práv alebo slobôd. Ústavný súd v tomto prípade vychádzal z celého obsahu sťažnosti a ustálil predmet konania tak, ako je uvedený v záhlaví tohto rozhodnutia s tým, že sťažovateľov nevyzýval na odstránenie nedostatkov podania, pretože vzhľadom na existenciu iných dôvodov odmietnutia ani doplnenie sťažnosti v uvedenom smere by nemohlo privodiť sťažovateľom priaznivejšie rozhodnutie v danej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2009